

—l Slovenski Narod z dne 29. aprila prinaša odgovor na članek g. A. N. o »Predelanih natiskih šolskih knjig«, ki je izšel v »Slov. Narodu« dne 26. aprila, in pravi med drugim: »Peta čitanka« je izšla prvič že pred 17 leti in je ostala nepredelana vse do l. 1932. Čeprav bi jo sprito napredovanje šolskega dela morali predelati že prej, bi bržčas tudi še po letu 1932. ostala neizpremenjena in bi je ne predelovali, dokler ne bi dobili definitivnega učnega načrta za višje narodne šole (ki nanj čakamo od leta 1929.). Pred četrtim natiskom v letu 1932. pa smo knjigo morali izpremeniti; zakaj — pa smo pošteno povedali na strani 6. četrtega natiska, kjer čitamo tole: »Knjiga, predelana v smislu navodil Glavnega prosvetnega sveta S. br. 359-30, je odobrena kot čitanka za narodne šole...« To se pravi: ministrstvo je odobrilo za rabo v šolah edinole knjigo, ki je predelana v smislu navodil Glavnega prosvetnega sveta. Kakor četrti iz leta 1932. je predelan tudi peti natisk iz leta 1935. Tega leta je izdajatelj moral prositi ministrstvo za novo odobritev. Če je to hotel dobiti, je tudi »Peta čitanka« poleg vseh drugih čitank v vsej državi morala upoštevati dogodke med letom 1932. in 1935. In povem g. A. N. še to, da smo letos za novi natisk morali po zahtevi recenzentov Glavnega prosvetnega sveta čitanko spet predelati, če smo hoteli po predpisanih štirih letih dobiti novo odobritev za njeno rabo. Kdor pa pregleda vse natiske »Pete čitanke«, vidi, kako minimalne so predelave, in ve, da rabijo v šoli vse natiskne obeme, če je le učitelj dobre volje.

—l »Večernik« z dne 25. aprila prinaša daljše poročilo o proslavi 20-letnice mariborskega učiteljskega društva.

—l Nemška šola v Zagrebu. V Zagrebu obstoji nemška protestantska ljudska šola s pravico javnosti. V to šolo sprejemajo ne samo protestantske otroke, temveč tudi ne-protestantske otroke nemške narodne pripadnosti, jugoslovenske narodnosti otroke pa le v omejenem številu. Tako čitamo v uradnem razglasu o vpisovanju otrok v časopisu »Deutsche Nachrichten«. — Izgleda, da je bil naval staršev naše narodnosti za vpis otrok v to šolo tako velik, da so morali sprejem omejiti! Prosvetna uprava bi vsekakor morala tudi tej šoli s pravico javnosti posvetiti svojo pozornost, sicer bo deca našega naroda, ki po zakonu sploh ne bi smela v tako šolo, delala tudi v bodoče napotje otrokom nemške narodnosti v Zagrebu. — »Nova doba« od 28. IV.

## Učiteljski pravnik

—š Vprašanje. a) Da li dotrajale stvari i sada rashoduje mesni šolski odbor! b) kako ih prodaje i gde se uvodi dobiveni novac od prodate stvari kad mesni šolski odbor nema više svoga dnevnika, kase; c) može li šolski odbor po svom nahodjenju utrošiti u što hoće ovaj novac od prodane rashodovane stvari.

Odgovor! Za pojasnilo na gornja vprašanja prosite pristojni banovinski šolski odbor, ki je kompetenten.

## Naša gospodarska organizacija

—g Zadrugnikom Učit. samopomoči. V zadnjem Učit. tovarisu od 27. aprila 1939. Vam je zadruga uprava US sporočila, da smo imeli v aprilu 6 smrtnih primerov in da so Vam bile položnice odposlane. Pošta v Ljubljani nam je čez par dni vrnila vso ekspedicijsko pismo (okrog 1700). Pisanje števil s svinčnikom na naslovni strani pismenega ovitka ni dovoljeno po poštinih predpisih. Ker smo morali vsa ta zavržena pisma znova odpremiti (v vsakem pismu je tiskani listek z navedbo članskega prispevka), je nastala zamuda 5-6 dni. To Vam sporočamo kot opravičilo za zamudo in kot odgovor vsem tistim redoljubnim zadrugnikom, ki so nam sporočili, da še niso prejeli položnic in so jih zahtevali.

## Mladinska matica

—mm Članek »Predelani natiski šolskih knjig«, ki je izšel v »Slovenskem Narodu« od 26. aprila, kritizira razne ponatiske šolskih knjig, češ da so izšli brez prave potrebe. — Kritiki si želi pa dobrih pomožnih knjižic. Tu pravi med drugim: Tu pa je spet povsem novo poprišče, ki skriva v sebi nevarnosti preneglosti. Močan korak v tem pogledu je napravila naša popularna Mladinska matica, ki izdaja tako v našem rodu, kot v svojih rednih in izrednih publikacijah, novo, času odgovarjajočo gradivo. Raznim dvomljivim ponatiskom pa odrekamo upravičenost.

—mm Zadnja številka »Mladega Korotana« prinaša tudi kot ponatis iz »Našega rodu« Ingoličevega »Tončka Balončka« ter ponatis enega poglavja iz knjige »Miha in Jakca« od Josipa Ribičiča.

—mm Letošnji letnik »Našega roda« je — v kolikor smo informirani — zelo ugajal. Pri listu je sodelovalo letos okrog 100 avtorjev, med temi 57 pesnikov in pisateljev, 22 ilustratorjev, 6 fotoamaterjev, več ugankarjev in dr. In prav zaradi tega je list tako pisan in živahen.

—mm Veselo presenečenje za našo mladino bo letos večbarvna slikanica »Dedek Miha«.

—mm Redne publikacije Mladinske matice izidejo prve dni junija.

## Štanovska organizacija JUU

### Iz izvršnega odbora

—iz Brzgojavne pozdrave in izjave solidarnosti so poslali izvršnemu odboru odnosno njegovemu predsedniku Ivanu Dimniku: Učiteljsvo mesta Petrovgrad, učiteljsvo sreza Cazinj, učiteljsvo sreza Mostar, učiteljsvo sreza Cetinje, sresko učiteljsko društvo Popovača, sresko učiteljsko društvo Bar.

### Iz društev Vabila

—JUJ SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA bo zborovalo v soboto, 13. maja, s pričetkom ob 8.15 na deški šoli v Škofji Loki. Poleg aktualnih stanovskih zadev je na dnevnem redu tudi predavanje tov. J. Sichele o pisavi iz psihološko-grafološkega vidika. K polnoštevni udeležbi vabi odbor.

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ — METLIKA bo zborovalo dne 13. maja na Vinici. Zborovanje se bo pričelo ob 12.30 uri. Poleg običajnega dnevnega reda bo še predavanje g. prof. J. Kolarja iz Ljubljane. Iz Črnomlja vozi ta dan avtobus prvokrat že ob 9. uri, drugikrat pa ob 11.30, prostora pa ima za 16 oseb. Ima celo vlakovno zvezo za obe smeri, cena vožnji za obe smeri pa je 15 din po osebi. Kdor želi naročeno kosilo, naj piše tov. Kavčiču Rudolfu, up. šole na Vinici. Ker imamo tako ugodne zveze in poceni vožnjo, je dolžnost vsa članstva, da se zborovanja prav sigurno udeleži, da se na ta način oddolžimo tov. iz Vinice, ki se redno udeležujejo zborovanj kjer koli, zato nasvadenje na Vinici 13. maja! — Odbor.

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO V MURSKO SOBOTOI zboruje dne 20. maja 1939. ob 9. uri v Sokolskem domu v Murški Soboti. Na dnevnem redu je referat tov. Ivanjšiča Ludvika. Na tem zborovanju izvolimo delegate za glavno in pokrajinsko skupščino, zato prosimo odbor, da pripravi članstvo do zborovanja.

## Novosti na knjižnem trgu

—k Ivan Vazov: Pod jarmom, I. in II. del. Iz bolgarske prevred France Bevk. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 110 din. — Zadnja leta se je začela slovenska javnost zanimati tudi za bolgarsko literaturo, ker smo Slovenci pač šele v zadnji dobi navezali tesnejše stike z bratskim bolgarskim narodom. Obiski slovenskih pevskih zborov »Glasbene matice« iz Ljubljane in »Učiteljskega pevškega zbora«, dalje izleti turistov in razne druge ekskurzije po Bolgariji, kakor tudi turneje bolgarskih pevskih zborov, med njimi »Zbora sofijskih učiteljic« po Sloveniji, dvakratna razstava bolgarskega umetnika Pavla Francalijskega v Ljubljani, vse to je vzbudilo med Slovenci zanimanje za vsa kulturna stremjenja Bolgarov in med drugim tudi potrebo po spoznanju bolgarske literature. »Mladinska matica« je s svojo knjigo »Pirha« prva oskrbela naši mladini prevode najboljših bolgarskih mladinskih pisateljev. Knjigo je priredil Tone Potokar, ki je prevedel tudi »Bolgarske novele«, založene po Mohorjevi družbi. Če k temu prištejemo še prevod Isajjeva: »Rojeni smo na Balkanu«, ki pa je bila izdana v nemščini, spoznamo, da so med ogromno množino prevodov v slovenščini Bolgari le slabost zastopani. Iz tega razloga moramo tembolj pozdraviti Bevkov prevod dela Ivana Vazova, ki spada med najvidnejše bolgarske pisatelje. »Pod jarmom« je zgodovinski roman, ki mu je vsebina vzeta iz zgodovine borb Bolgarov proti Turkom. Glavni junak Ivan Kraljič Ognjanov je ušel iz turške ječe in zbira okoli sebe pristaše, ju-

## Šolski radio

—r XXVIII. Torek, 9. maja: Gospodarsko, družinsko in versko življenje Savinjske, razne šege in navade, njegova narodna zavest; razgovor učencev ljudske šole iz Braslova. Vodi g. Ljubo Snuderl. II.—III.

Petek, 12. maja: Mitja Ribičič: Mamici za god. Izvajajo brezposelni učiteljski abiturienti; vodi gđ. Marina Ribičič. Igra je spisana za proslavo materinskega dne. V prvem dejanju pripravljajo otroci darila za mater. Tu se v smehu, joku in naivnih besedah pokaže ona prava, iskrena ljubezen do mame. Drugo dejanje pokaže pogovor med otroki in materjo. Tu je vpleten tudi Cankarjev »Ministrant«, biser med Cankarjevimi, materi posvečenimi spisi. II.—III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 7. maja, predavanje: Gospodarska navodila in tržna poročila.

rovanja predloge. Dalje prosi tov. Krašna, da mu tovariši-ice vrnejo izpolnjene pole na šolo Adriani, p. Gor. Petrovič, do 13. maja. Temu zborovanju bo prisostvoval tudi kmetijski referent g. ing. Petkovšek, zato prosimo tovariše(ice), da preberete dopis »Gospodinjki tečaj«, ki jih je društvo razposlalo na šole. Tovariši(ice)! Pritegnite v organizacijo še one tovariše(ice), ki stoje še izven nje. Moralna dolžnost vsakega učitelja je, da se ramo ob rami bori za izboljšanje našega položaja.

### Poročila

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA zah. del je zborovalo dne 22. aprila 1939. v Ljubljani. Navzočih je bilo 83, odsotnih pa 12 članov.

Po predsednikovem pozdravu je predaval prof. dr. Kolarič o slovenskem jeziku glede na jezikovni pouk na ljudski šoli. Predavanje je izredno ugajalo. Svojo zahvalo so člani pokazali z dolgotrajnim plaskanjem. — Nato se je razvil živahen razgovor. Predavatelj je pojasnjeval razna vprašanja članov glede pravilne rabe in pisave besed. Nekateri člani so izrazili željo, da bi nam g. profesor o tem predmetu še kdaj predaval.

Tajnica je priobčila skupščini tri pravilnike in razne dopise sekcije. Predsednik pa je prečital resolucijo Kmetijske zbornice, za boljše šolstvo in prebral protest predsedniškega zbora sreskih društev, ki je razpravljalo o tej resoluciji.

Tov. Vuk je želel, da naj se v protestu bolj poudari zahteva, da krajevni činitelji ne smejo imeti vpliva pri nameščanju učiteljstva.

Tov. Grašič je pa k zahtevi, da učitelj ne sme stanovati izven službenega kraja, pripomnil, da bi morale občine pred vsem skrbeti za primerna učiteljska stanovanja.

Na predsednikovo vprašanje, katere osebe morajo sestaviti poročilo za uradno učiteljsko konferenco, je gospod šolski nadzornik pojasnil, da bodo morali referat napraviti vsi polno kvalificirani učitelji.

S. Vrhovec, predsed. Lenarčič Ana, tajnica

nake za borbo proti Turkom. To njegovo prizadevanje je rodilo tudi vidne uspehe. — Roman prepletajo najlepši opisi bolgarskega podeželja in bolgarskega preprostega človeka, opisi kmetijskega življenja in hujdukovanja v bolgarskih gorah. Prevod je zelo dober in zato moramo naglasiti, da smo z njim dobili delo, ki nam nudi prav lepo sliko bolgarskega življenja.

### V KNJIGARNI UCITELJSKE

### TISKARNE v Ljubljani in nje-

bite vse pisarniške potrebeščine za šolo in dom; knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in leposlovne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znance; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo; papir »Jasnit« za kopiranje načrtov in skic. — V tiskarni se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela od najnavadnejšega pa vse do najbolj finega večbarvnega tiska. — V knjigovoznici se vežejo knjige, brošure in izdelujejo najfinejša in tudi preprosta knjigovozska dela.

—k »Misel in delo«. Kulturna in socialna revija. Izšla je 3. in 4. številka v skupnem zvezku, ki obsega 144 strani. Vsebine: Vstajenje. — Dr. N. Radojčić: Jezgra najstarije hrvatske istorije. — Dr. Gorazd Kušej: O naši državni ustavi in načinu njene spremembe. — V. Kušan: Petdeset godina hrvatske umjetnosti. — L. Čermelj: Nova šolska reforma v Italiji. — Dr. G. Č.: Najstarejši dokument o našem narodnem edinstvu. — Obzorik: Kriva pota. — Prelat dr. Fr. Kovačić (Inko). — Nove spremembe v Evropi (dr. B. Vrčon). — Notranjepolitični pregled (Verko). — Glavne glasbene prireditve (P. Sivic). — Zbornica fašijev in korporacij (L. Č.) — Poročila: Istorijske ideje jugoslovenskega narodnog ujedinjenja i oslobođenja od 1790 do 1918. (L.). — Dr. F. Veber: Kršćanstvo in nacionalizam (Z.). — Nove knjige. — Dokumenti: Konec ČSR v dokumentih. — Pogodba o priključitvi Klajpede. — Osnove naše zunanje politike. — Ta dvojna številka stane 12 din, celoletna naročnina pa znaša 60 din.

—k Srpska književna zadruga je izdala v svojem IX. kolu »Savremenika« štiri originalna dela, vsako v posebni knjigi, in to: »Od ranih do kasnih pijetlova«, pesmi Nikola Šola; »Pripovetke« Jele Spiridonovića - Savića; »Seljaci«; pripovetke Nikolaja Lopičića; »Iz predratne Srbije«, vtisi in spomini na čase in ljudi od Milana Grola. Te štiri knjige, vezane v platno in lepo opremljene, stanejo samo 60 dinarjev. Kdor pošlje denar na čekovni račun 53127 dobi gornje knjige brez plačanja poštne.

—k Rejec malih živali. Izšla je 4. številka, ki prinaša sledeče članke. Kužne bolezni naše perutnine od dr. S. Ziberta, Umetno valjenje piščancev od Cilke Zajčeve, Naravno valjenje od Pusta Janeza, Prehrana zgodnjih piščancev od Zorčiča Frana ml., Modri in beli dunajčan od Srčnika Ivana, Oskrba in prehrana koz od Nartnika Ivana, Sv. Gregor je tičke poženi!... od Kelnariča Jožeta, Kako sem začel gojiti kunce? od Skobla Franca ter končno društvene vesti in razna navodila v rubrikah »Po tujem svetu« in v »Posvetovalnici«. Ta zvezek te naše revije malih gospodarjev je zelo dobro urejen ter zasluži vse pozornosti.

## Učiteljska tiskarna

—t Preglejte svoje in šolske knjižnice! Gotovo boste našli, da Vam ta ali ona knjiga manjka. Naročite jo pri Knjigarni Učiteljske tiskarne.

—t Važno sporočilo! Knjigarna Učiteljske tiskarne dovoljuje cenjenemu učiteljstvu obročno odplačevanje knjig, ki jih pri njej naroči. —

—t Če vas zanima gospodarstvo in politika, sežite po knjigi Nemčija in Jugoslavija, ki jo dobite v Knjigarni Učiteljske tiskarne. Aktualnost predmeta je očividna. Knjiga je spisana na nemškem jeziku.

—t Privoščite svojim otrokom vsaj malo veselja! Naročite pri Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pri njeni podružnici v Mariboru Josipa Ribičiča: »Pisane lutke« in »Tinkinega zajčeka« in Manice Komanove: »Teto s cekarjem« in »Strica s košem«.

—t Ko pridete v Ljubljano, oglejte si veliko zbirko učil v Knjigarni Učiteljske tiskarne v Franciškanski ulici št. 6.

—t Pri Knjigarni Učiteljske tiskarne lahko naročite najnovejšo slovensko knjigo Razvoj slovenskega narodnega vprašanja. Cena v platno vezani knjigi je 96 din. — Prezanimiva knjiga, ki obravnava v izčrpnih oblikah ves naš problem.

**Pravnokar**

dospeli  
najnovejši vzorci

A. & E. SKABERNÉ  
LJUBLJANA

## Tudi za učiteljstvo je Zadruga državnih uslužbencev

za nabavo potrebščin v Ljubljani, (Nabavljalna zadruga) Vodnikov trg št. 5

Štanovska dolžnost vsega zavednega učiteljstva bi morala biti, da se člani v to zadrugo in da kupuje v njej vse svoje potrebščine. Delež po din 100—, vpisnina din 5—. Blago prvovrstno, postrežba točna, cene konkurenčne, ob koncu leta ristorno. — Vpišite se takoj! — Telefon št. 44-21

KUPUJTE PRI TVRDKAH,  
KI OGLASUJEJO  
V NAŠEM LISTU

## FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!